

НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Проблема ефективності господарської діяльності посідає важливе місце у системі актуальних проблем економіки. Цікавляться нею не лише власники приватних підприємств, а й керівники держави. Суворі конкурентна боротьба на ринку ставить особливий наголос на забезпечення стійкості функціонування та розвитку вітчизняних суб'єктів господарювання. Відтак, формування високого рівня конкурентоспроможності задля забезпечення стабільного господарювання в умовах загострення конкурентної боротьби набуває особливого значення. Відмітимо, що одним з ключових факторів забезпечення конкурентоспроможності підприємства є ефективність його господарської діяльності. За таких умов, пошук нових підходів, методів та інструментів забезпечення ефективності господарської діяльності набуває особливого значення. Критерій ефективності або економічної доцільності повинен бути в основі будь-яких управлінських рішень.

Теоретичні та методичні засади управління ефективністю господарської діяльності поклали у центр кола досліджень такі науковці, як Т. В. Боярина, М. В. Братанич, А. Братусь, О. Кононенко, Ю. Б. Кошубіна, О. Маханько, В. О. Подольська, Ю. С. Цал-Цалко, О. В. Яріш та ін. Водночас, окремі питання теоретико-методичного характеру залишаються дискусійними, а отже, потребують додаткових досліджень. Зокрема, ретельних досліджень вимагає проблема формування теоретико-методичних засад управління ефективністю на рівні окремих суб'єктів господарювання.

Управління – це сукупність прийомів, форм і методів цілеспрямованого впливу на об'єкт з метою досягнення конкурентних цілей [3, с. 104]

Виокремлюючи поняття ефективності та результативності, можна виділити два види управління ефективністю діяльності підприємства:

- ефективне керівництво, яке забезпечує перспективний, інноваційний розвиток та стратегічний успіх;
- результативне керівництво, яке уможливорює тимчасове досягнення короткострокових цілей [1, с. 14].

Загалом, поняття управління ефективністю включає в себе ряд напрямів залежно від функціональних сфер діяльності підприємства, які разом складають систему.

Основні напрями управління ефективністю діяльності для підприємств виробничої сфери (рис. 1).

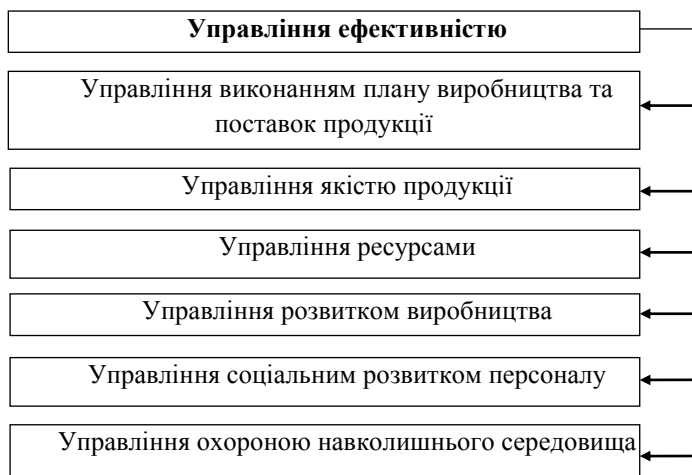

Рис. 1. Напрями управління ефективністю господарської діяльності підприємства [4, с. 24]

Зазначена класифікація напрямів лежить в основі управління ефективністю суб'єктів господарювання у різних сферах діяльності. На нашу думку, особливого значення комплексний підхід до постановки та досягнення цілей у різних напрямках управління ефективністю господарювання набуває особливого значення у контексті розвитку соціально-відповідального підприємництва. Відтак, у системі цілей підприємства важливе місце належить не лише забезпеченню прибутковості, але й реалізації суспільних інтересів, захисту навколишнього середовища, соціальному розвитку персоналу тощо. Отже, проблема ідентифікації ключових напрямів управління є вкрай актуальною для побудови соціально відповідального бізнесу.

Необхідність досягнення цілей діяльності підприємства висуває низку вимог до організації управління ефективністю господарської діяльності:

- інтегрований характер. Будь-яке рішення щодо забезпечення ефективності господарювання прямо або опосередковано впливає на всі сфери діяльності підприємства;
- комплексний характер управлінських рішень. Вплив рішень у сфері управління ефективністю може мати суперечливий характер з позиції функціонування усіх підсистем підприємства. Так, наприклад, додаткове вкладення коштів у довгострокові інвестиції, що носять прибутковий характер, може призвести до зниження платоспроможності підприємства. Відтак, управління має носити комплексний характер та враховувати усі наслідки

рішень, збалансовувати їх з позиції усіх підрозділів підприємства;

– високий динамізм управління. Змінність умов функціонування підприємств обумовлює доцільність формування гнучких структур управління, що уможливають швидке реагування на зміну факторів середовища діяльності;

– альтернативність. Передбачає врахування усіх можливих сценаріїв розвитку подій та досягнення цілей та обрання найкращого з альтернативних рішень;

– пріоритетність стратегічних цілей. Під час управління безумовний пріоритет має надаватися стратегічним цілям розвитку у випадку їх конфлікту з тактичними цілями [4, с. 23-24].

Отже, раціонально організоване управління ефективністю діяльності є одним з ключових факторів забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Таке управління ефективності повинне мати комплексний характер, що враховуватиме усі напрями діяльності підприємства.

Список використаної літератури:

1. Батракова Т. І. Управління ефективністю діяльності підприємства – запорука його успішного функціонування // Економічний аналіз. 2015. Том 19. № 2. С. 13-19.

2. Боярина Т. В., Кашубіна Ю. Б. Удосконалення класифікації ефективності на основі системного підходу // Проблеми економіки. 2013. № 1. С. 271-276.

3. Керанчук Т. Л. Концепція вартісно-орієнтованого управління підприємством та можливості її адаптації в Україні // Фінанси України. 2011. № 7. С.104-114.

4. Куценко А. В. Організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності підприємств споживчої кооперації України : монографія. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. 205 с.

5. Подольська В. О., Яріш О. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. К. : ЦНЛ, 2007. 488 с.